

TANTÁRGYI TEMATIKA**Jogász osztatlan képzés**

nappali-levelező tagozat

Polgári jogi gyakorlat 1.

2026/27/1. félév

Tantárgy neve: Polgári jogi gyakorlat 1.	Tantárgy Neptun kódja: AJPJT261N3 (nappali) AJPJT250L3 (levelező) Tárgyfelelős intézet: Civilisztikai Tudományok Intézete Polgári Jogi Tanszék																								
	Tantárgyelem: kötelező																								
Tárgyfelelős: Dr. Heinerné Prof. Dr. Barzó Tímea tanszékvezető egyetemi tanár																									
Közreműködő oktató(k): Dr. Heinerné Prof. Dr. Barzó Tímea tanszékvezető, egyetemi tanár Dr. Leszkoven László egyetemi docens Gondosné Dr. Pusztahelyi Réka egyetemi docens Dr. habil. Juhász Ágnes egyetemi docens dr. Tóth Gergő József egyetemi tanársegéd Dr. Udvarhelyiné Dr. Sági Edit egyetemi docens Dr. Kriston Edit egyetemi adjunktus																									
Javasolt félév: 3. félév	Előfeltétel:																								
Óraszám: nappali: 2 óra / hét levelező: 2 óra/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy																								
Kreditpont: 1	Munkarend: nappali/levelező																								
Tantárgy feladata és célja: Az előadásokat párhuzamosan kísérő polgári jogi gyakorlat célja, hogy az elméleti ismeretek megszerzésével egyidejűleg betekintést nyújtson a jog gyakorlati működésébe. A kis létszámú csoportos foglalkozás lehetőséget teremt arra, hogy a hallgatók aktívan részt vegyenek a gyakorlati feladatok, jogesetek közös megoldásában. Az első szemeszterben a hallgatók megismerkednek a polgári jogi dogmatika alapjaival az általános tanok keretében, továbbá e félév feladatát képezi a személyek joga, benne a jogképesség, a cselekvőképesség, a jogi személyek és a személyiségvédelem tárgyrészek, valamint a szerzői jogot és az iparjogvédelem joganyagát átfogó szellemi alkotások témakör feldolgozása. A Polgári jogi gyakorlat 1. tantárgy a jogászképzés 3. félévében, heti 2 órában kerül megtartásra. A számonkérés módja gyakorlati jegy, a tantárgyi követelmények teljesítése 1 kreditet eredményez.																									
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T3, T5, T6, T11, T12, T13, T15 <i>képesség:</i> K2, K4, K5, K7, K8, K10, K15, K19, K20, K23, K24, K25, K28, K30, K31 <i>attitűd:</i> A2, A3, A5, A7, A13, A15, A17, A18, A20 <i>autonómia és felelősség:</i> F3, F4, F5																									
Tantárgy tematikus leírása: nappali tagozat: <table><tr><td>J201</td><td>Kedd 10:00-12:00</td><td>A6. 216.</td><td>Dr. Heinerné Prof. Dr. Barzó Tímea, tszv. egyetemi tanár</td></tr><tr><td>J202</td><td>Kedd 12:00-14:00</td><td>A1. 314.</td><td>Gondosné Dr. habil. Pusztahelyi Réka, egyetemi docens</td></tr><tr><td>J203</td><td>Szerda 8:00-10:00</td><td>A1. 307.</td><td>Dr. habil. Juhász Ágnes, egyetemi docens</td></tr><tr><td>J204</td><td>Kedd 12:00-14:00</td><td>A6. 220.</td><td>Dr. Udvarhelyiné Dr. Sági Edit, egyetemi docens</td></tr><tr><td>J205</td><td>Csütörtök 14:00-16:00</td><td>A6. 117/A.</td><td>Dr. Leszkoven László, egyetemi docens</td></tr><tr><td>J206</td><td>Szerda 14:00-16:00</td><td>A6. 22B.</td><td>dr. Tóth Gergő József, egyetemi tanársegéd</td></tr></table>		J201	Kedd 10:00-12:00	A6. 216.	Dr. Heinerné Prof. Dr. Barzó Tímea, tszv. egyetemi tanár	J202	Kedd 12:00-14:00	A1. 314.	Gondosné Dr. habil. Pusztahelyi Réka, egyetemi docens	J203	Szerda 8:00-10:00	A1. 307.	Dr. habil. Juhász Ágnes, egyetemi docens	J204	Kedd 12:00-14:00	A6. 220.	Dr. Udvarhelyiné Dr. Sági Edit, egyetemi docens	J205	Csütörtök 14:00-16:00	A6. 117/A.	Dr. Leszkoven László, egyetemi docens	J206	Szerda 14:00-16:00	A6. 22B.	dr. Tóth Gergő József, egyetemi tanársegéd
J201	Kedd 10:00-12:00	A6. 216.	Dr. Heinerné Prof. Dr. Barzó Tímea, tszv. egyetemi tanár																						
J202	Kedd 12:00-14:00	A1. 314.	Gondosné Dr. habil. Pusztahelyi Réka, egyetemi docens																						
J203	Szerda 8:00-10:00	A1. 307.	Dr. habil. Juhász Ágnes, egyetemi docens																						
J204	Kedd 12:00-14:00	A6. 220.	Dr. Udvarhelyiné Dr. Sági Edit, egyetemi docens																						
J205	Csütörtök 14:00-16:00	A6. 117/A.	Dr. Leszkoven László, egyetemi docens																						
J206	Szerda 14:00-16:00	A6. 22B.	dr. Tóth Gergő József, egyetemi tanársegéd																						

levelező tagozat:

2026.11.20. (péntek) 14:10–15:50 – Online

Nappali képzésen:

1. A polgári jog tárgyköre, rendszere. A polgári jog (magánjog) tudományának kialakulása, fejlődése napjainkig. A magyar polgári jog alapvető elvei.
2. A polgári jog forrásai. A polgári jogi norma szerkezete és fajtái. A polgári jogszabályok érvénye, hatálya és alkalmazása. A polgári jogviszony szerkezete és elemei. Az abszolút és relatív szerkezetű jogviszonyok.
3. A jogviszony alanya, tárgya, tartalma (alanyi jog, igény, hatalmasság stb.). A jogi tények mibenléte és csoportjai. Emberi magatartások. A jogügyletek fogalma és csoportjai.
4. Emberi és társadalmi körülmények. A közhatalmi aktusok, mint jogi tények. Az idő múlása. Az elévülés jogi természete.
5. A személyek joga alapfogalmai (jogképesség, cselekvőképesség, szerző- és vétőképesség, belátási képesség, személy, személyiség, jogi személy). Az ember jogképessége. Holtnak nyilvánítás, a halál tényének bírói megállapítása. A cselekvőképesség. A korlátozottan cselekvőképes személyek és ügyletkötő képességük. A cselekvőképtelen személyek köre és ügyletkötői képessége.
6. A támogatott döntéshozatal, a támogatóra vonatkozó alapvető rendelkezések. Előzetes jognyilatkozat tétele, nyilvántartásba vétele. A jognyilatkozat hatályossá nyilvánítása. A gondnokság alá helyezésre vonatkozó fontosabb rendelkezések (zárlat, ideiglenes gondnokrendelés). A gondnokrendelés.
7. A személyiségvédelem közös szabályai, az általános személyiségi jog megjelenése. Jogellenességet kizáró okok a személyiségvédelemben. Közéleti szereplők sajátos megítélése. Az élet, testi épség, egészség védelme. A személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás sérthetatlensége. A jóhírnév, becsület védelme, hátrányos megkülönböztetés tilalma.
8. Képmáshoz és hangfelvételhez való jog. A kegyeleti jogok. PTK-ban nevesített titokfajták (levéltitok, hivatásbeli titok). A személyhez fűződő jogok védelmének objektív és szubjektív eszközei. A személyhez fűződő jogok érvényesítése. A sérelemdíj. A sajtóhelyreigazítás.
9. A jogi személy fogalma, fajtái. A jogi személy létesítésének szabályai. A jogi személy képviselője.
10. A jogi személyek törvényességi felügyelete. A jogi személyek megszűnése. Az állam jogalanyisága. Az egyesület fogalma, létrejötte, szervezete, működése és megszűnése.
11. A köztisztviselők. A politikai pártok és az egyházak. Az alapítvány fogalma, létrehozása, szervezete, működése és megszűnése.
12. A szerzői alkotás kritériumai. A szerző személyhez fűződő és vagyoni jogai. A szerzői jog korlátai. Szerzői alkotás és munkaviszony. A szomszédos jogok védelme.
13. A szabadalmazható találmány kritériumai. Kizárás az oltalomból. A szabadalmi oltalom korlátai. A szabadalmi jogviszony tartalma. A használati mintaoltalom.
14. A know-how jogi védelme. A formatervezési minta oltalma. Védjegyként oltalmazható jelzések és kizáró okok. A védjegyoltalom keletkezése és megszűnése. A védjegybitörés. A földrajzi árujelzők oltalma.

Levelező képzésen:

A képzés jellegéből adódóan a hallgatók a fentebb részletezett témák közül egy-két témakört dolgoznak fel részletesebben gyakorlati formában.

Félévközi számonkérés módja és értékelése, teljesítésének módja:

A gyakorlati foglalkozásokon való részvétel az aláírás megszerzésének feltétele. Nappali tagozaton kettőnél több hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után. Az aláírás pótlására a szorgalmi időszak utolsó szemináriumán/hetén van lehetőség a teljes félévi anyagból. Ennek eredménytelensége esetén a pótlásra tanácsadói hatáskörben a vizsgaidőszak első 2 hetében kerül sor szintén a féléves anyagrészből.

A gyakorlatok értékelése ötfokozatú. A félév során **nappali tagozaton 2 zárthelyi dolgozat megírása kötelező, amelyet a hallgatók a szemináriumvezetők által meghatározott módon teljesíthetnek. A zárthelyi dolgozatok megírására a 42. és a 49. héten kerül sor.**

Az egyes számonkérések anyagát az elhangzott előadások témakörei határozzák meg. A két zárthelyi dolgozat legalább 60%-os teljesítése a feltétele az „elégséges (2)” minősítésnek, 70%-os a „közepes (3)” minősítésnek, 80%-os a „jó (4)” minősítésnek és a 90%-os teljesítményt elérő hallgató „jeles (5)” minősítést kap.

Levelező tagozaton a gyakorlati foglalkozáson való jelenlét az aláírás és a megajánlott közepes (3) gyakorlati jegy feltétele. Aki a féléves tananyaghoz kapcsolódó különböző témakörben összesen öt kúriai vagy ítélőtáblai döntést, illetve az annak alapjául szolgáló jogesetet (tényállást) dolgoz fel és mutat be írásbeli feladat formájában, a beadott dolgozat színvonalához mérten jó (4) vagy jeles (5) érdemjegyet kaphat.

Kötelező irodalom:

1. Barzó Tímea-Papp Tekla (szerk.) Civilisztika I. Általános tanok, Személyek joga, Szellemi alkotások joga. Budapest, Magyarország: Dialóg Campus Kiadó, 2018. https://antk.uni-nke.hu/document/akk-uni-nke-hu/ATMA_Civilisztika_I.pdf
2. BARZÓ Tímea - CZÉKMANN Zsolt - CSÁK Csilla (szerk.): „Gondolatok közttere” A közösségi média személyiségvédelemmel összefüggő kihívásai és szabályozása az egyes államokban, Miskolci Egyetemi Kiadó 2021. 1-710.o.
3. Sági Edit (2025) *Szellemi alkotások joga – esetközpontúan*. Miskolc: Miskolci Egyetem, <https://jogi-kar.uni-miskolc.hu/files/35038/SZELLEMI%20ALKOT%20%C3%81SOK%20JOGA%20-%20ESETK%20%C3%96ZPONT%20%C3%9AAN.pdf>
4. Wielec, Marcin, ed. (2023) *The Right to Privacy in the Digital Age : Perspectives on Analysis of Certain Central European Countries' Legislation and Practice*. Studies of the Central European Professors' Network. Central European Academic Publishing, Miskolc, Budapest. ISBN 9786156474209; 9786156474216 [CEA-ProfNet07Wielec-RighttoPrivacy03e-konyv.pdf \(mtak.hu\)](https://www.mtak.hu/100000/1/CEA-ProfNet07Wielec-RighttoPrivacy03e-konyv.pdf)

Ajánlott irodalom:

1. Barzó – Bíró – Juhász – Lenkovics – Pusztahelyi: Általános tanok és Személyek joga, Bíró György (sorozatszerk.): Új magyar polgári jog sorozat I. kötet, Novotni Kiadó, Miskolc, 2015.
2. Barzó Tímea – Fráter-Bihari Petra: Gyermekjogok az online térben. IN MEDIAS RES: FOLYÓIRAT A SAJTÓSZABADSÁGRÓL ÉS A MÉDIASZABÁLYOZÁSRÓL 14 : 1 pp. 117-143., 27 p. (2025)
3. Nochta Tibor: A személyiségi jogok magánjogi szankciós védettségéről (MJ, 2018/1., 1-8. o.)
4. Petrik Ferenc (szerk.): Az új Ptk. Magyarázata, I/VI és IV/VI. kötetek (A 2013. évi V. törvény, az új Ptk. kommentárja), HVG-ORAC, Budapest, 2014. második kiadás
5. Görög Márta: "Valami mocorog a felszín alatt" - Tézis, antitézis és szintézis a személyiségi jog területén (GJ, 2023/1-2., 14-19. o.)
6. Halász Csenge: A közéleti szereplők személyiségi jogvédelmének aktuális kérdései, különös tekintettel a Kúria joggyakorlatára (KD, 2025/1., 195-201. o.)
7. Halász Csenge: A személyiségi jogok oltalmának irányai az Európai Unió jogalkotásának és jogalkalmazásának tükrében (EJ, 2025/2., 8-13. o.)
8. Halász Csenge: A sharenting személyiségi jogi kérdései (IMR, 2025/1., 166-175. o.)
9. Halász Csenge (2023) *A magánélethez való jog*. Miskolc: Bíbor Kiadó
10. Shultz Márton (2023) *A magánélethez való jog értelmezései és határterületei*. Budapest: HVG-ORAC.
11. David Sehnálek (2023) Sharenting and Children's Privacy Protection in International, EU, and Czech Law: Parents, Stop Sharing! Thank You, Your Children, *Central European journal of Comparative Law*, 4(1), pp. 111–132. <https://doi.org/10.47078/2023.1.111-132>.
12. Sági Edit: Pizza és opera - a reklámok szerzői jogi megközelítése, *In Media Res*, 2025/1, pp. 176-190; <https://doi.org/10.59851/imr.14.1.10>.
13. Sági Edit, Prém Kata Zsófia: A fotóművészeti alkotások szerzői jogi sajátosságai és az internetes felhasználás nehézségei, *In Medias Res*, 2024/2, pp. 153-168;
14. Metzinger Péter: A mesterséges értelem általános polgári jogi értelmezéséről, *Jogtudományi Közöny*, 2023/3, pp. 113-124.

15. Blutman László: Burkolt tényközlések és tényalapú értékítéletek, *Jogtudományi Közlöny*, 2023/5, pp. 213-224.
16. Pusztahelyi Réka: The Time Limits for Enforcing Claims and Exercising Rights: Preclusive Terms and Periods of Limitation in the light of the Proposal of the New Hungarian Civil Code ZBORNIK RA-DOVA PRAVNI FAKULTET (NOVI SAD) 46.:(2.) pp. 551-571. (2012)
17. Tímea BARZÓ- Csenge HALÁSZ: The Right to Privacy in the Light of the Hungarian Special Law. In: The Right to Privacy. The View of Young Researchers (ed. Marcin Wielec, Bartłomiej Oreziak) Instytut Wymiaru Sprawiedliwosci, Warszawa, 2024. (ISBN 978-83-67149-40-2) 9-18.o.
18. Szalai Péter: Intellectual Property Rights in the Hungarian Legal System, with and Overview of the New Civil Code, In: Smuk Péter (szerk.) Transformation of the Hungarian Legal System 2010-2013. Budapest: Complex Kiadó, 2013. pp. 305-316.
19. Szülők háborúja – személyiségi jogok csatája, avagy alkalmazhatók-e személyiségvédelmi eszközök a családjogi jogvitákban? Opuscula Civilia. 2022. 1-15.o. https://antk.uni-nke.hu/document/akk-copy-uni-nke-hu/Opuscula_Barz%C3%B3.pdf

Miskolc, 2026. 09. 01.

dr. Heinerné Prof. dr. Barzó Tímea
intézeti tszv. egyetemi tanár